

4^{de} zondag advent A

Mt. 1, 18-24

Als de profeet Jesaja koning Achaz in de 1^{ste} lezing uitnodigt om aan God een teken te vragen, antwoordt Achaz dat hij dat niet wil doen om “de Heer niet op de proef te stellen”. Dat klinkt heel vroom en nederig, maar eigenlijk is het dat niet in zijn geval. Dat “eerbiedige gewaad van respect” wat Achaz hier aantrekt is nogal doorzichtig. Door zagezegd “God niet op de proef te willen stellen”, voorkomt Achaz dat hij een antwoord krijgt van God. Want dat risico zit erin als ge God iets vraagt. En als er van Godswege géén teken komt, kan Achaz doorgaan zoals hij zelf wil. Eigenlijk zouden ge kunnen zeggen dat Achaz daardoor God eerbiedig het zwijgen oplegt. Hij vraagt God niets, in de hoop dat God hém dan ook niets vraagt en met rust laat.

En dat laatste is nu juist wat met St. Jozef wél gebeurt. Hetgeen met zijn verloofde Maria gebeurd is, valt hem zwaar. Om het heel kort en krachtig te zeggen: alles wijst op ontrouw. Zijn besluit om Maria te verstoten ligt dan ook voor de hand: de wet voorziet dat zelfs. Wel wordt gezegd dat Jozef “rechtschapen” was. Dat wil zeggen: hij gaat niet tot het uiterste door Maria publiekelijk te verstoten en haar te laten stenigen, maar hij wil “in stilte van haar scheiden”: hij geeft haar dus een kans om een leven zonder hem op te bouwen.

En dan moeten we eigenlijk tussen de regels door lezen: hoe St. Jozef zijn voornemen bij God ter sprake brengt. Dat is heel belangrijk om te merken. St. Jozef doet hier hetgeen koning Achaz weigerde: hij geeft God op z’n minst de kans hem iets duidelijk te maken, al was het maar door een droom die hij niet direct als inbeelding wegwuift.

Op het moment dat St. Jozef die deur naar God openhoudt, begrijpt hij de zin van de Schriften die in feite iets onmogelijks voorhouden: dat dit Kind “ontvangen is van de H. Geest” zoals we in het Credo bidden. Dat klinkt voor veel mensen van onze tijd wellicht als hocus pocus in de oren of als een vroom verzinsel. Wij hebben de neiging om dat zaakje op voorhand al te klaren: wat niet kan, kan niet. Punt, amen, uit.

Maar ligt in dit hele gebeuren ook niet juist uitgedrukt dat dít Kind niet de zoveelste in een lange rij is? Dat hier in het geslacht der mensen Iemand binnentreedt die niet zomaar het product is van menselijke overerving? Of zoals het elders, bij Johannes, staat: “Hij is niet uit de wil van een man, maar uit God geboren”. Het is opmerkelijk: zoals St. Jozef hier nu mee worstelt, zo zullen mensen dat blijven doen: “Is dat niet de Zoon van de timmerman? Woont zijn familie niet hier bij ons?” Jezus’ werkelijke herkomst is voor veel mensen een strijdpunt gebleven, zelfs tot op de dag van vandaag.

Wat vandaag in het Evangelie gebeurt, is nog altijd de weg die God bewandelt om in de wereld te komen: met de hulp en de medewerking van mensen die Hem wél de ruimte laten om tekenen te geven, die de Schriften lezen om zijn wil te leren

kennen, en die bereid zijn er ook offers voor brengen. Niet omdat dat altijd even prettig is, maar vanuit het diepe geloof: wat God doet, dat is welgedaan. Amen.

Johan Goris, pastoor